

Khu BTTN Trùng Khánh

Tên khác:

Thác Bản Dốc, Thác Bản Giốc

Tỉnh:

Cao Bằng

Diện tích:

3.000 ha

Toạ độ:

22°51'N, 106°42'E

Vùng sinh thái nông nghiệp:

Đồng Bắc

Có quyết định của Chính phủ:

Có

Đã thành lập Ban Quản lý:

Chưa thành lập

Đã được xây dựng kế hoạch đầu tư:

Không

Đáp ứng các tiêu chí của VCF:

A, B

Đáp ứng các tiêu chí xã hội:

Không

Báo cáo đánh giá nhu cầu bảo tồn:

Không

Kế hoạch quản lý:

Không

Đánh giá công cụ theo dõi:

Không

Có bản đồ vùng:

Không

Lịch sử hình thành

Khu Bảo tồn Thiên nhiên Trùng Khánh thuộc huyện Trùng Khánh, tỉnh Cao Bằng đã được liệt kê trong danh sách hệ thống các khu rừng đặc dụng theo Quyết định số 194/CT, ngày 09/08/1986 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng (Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, 1997) có diện tích 3.000 ha với mục tiêu chính là bảo tồn loài Hươu xạ *Moschus berezovskii*. Tuy vậy cho đến nay khu này vẫn chưa có ban quản lý cũng như ranh giới chưa được xác định. Thực tế không thấy có tài liệu chính thức nào chứng tỏ khu bảo tồn thiên nhiên được thành lập (Tordoff *et al.* 2000).

Sử dụng các số liệu từ vệ tinh 1995, Wege *et al.* (1999) đã kết luận huyện Trùng Khánh có rất ít diện tích rừng tự nhiên và kiến nghị phạm trù quản lý của khu bảo tồn thiên nhiên Trùng Khánh nên được xem xét. Do các mối liên quan về mặt vị trí của khu bảo tồn và các hạn chế của số liệu viễn thám, đợt khảo sát nhanh đã được Viện Điều tra Quy hoạch Rừng và Birdliffe International thực hiện tháng 11/1999 (Tordoff *et al.* 2000). Đợt điều tra đã khảo sát khu vực hai xã Đàm Thủy và Chí Viễn phía đông của huyện, gần với thác Bản Dốc và đã có kết luận, do diện tích rừng tự nhiên trong khu vực còn quá ít cũng như không ghi nhận được các loài thú và chim quan trọng nên khu vực không phù hợp với hiện trạng là khu bảo tồn thiên nhiên.

Sau đó, một số đợt khảo sát đã được tiếp tục triển khai tại huyện Trùng Khánh do FFI tiến hành. Các đợt khảo sát này tập trung vào khu vực các xã Phong Nam và Ngọc Khê nằm phía bắc của huyện. Kết quả đã ghi nhận được quần thể loài Vượn đen *Hylobates concolor nasutus* tồn tại trong khu vực.

Trùng Khánh có trong danh lục các khu rừng đặc dụng Việt Nam đến năm 2010 được xây dựng bởi Cục Kiểm lâm - Bộ NN&PTNT với diện tích 3.000 ha (Cục Kiểm lâm, 2003), danh lục này hiện vẫn chưa được Chính phủ phê duyệt.

Địa hình và thủy văn

Địa hình huyện Trùng Khánh đặc trưng bởi núi thấp ở phía nam huyện và núi đá vôi ở phía bắc. Độ cao của vùng dao động từ 400m đến 900m.

Đa dạng sinh học

Kiểu thảm thực vật nguyên thủy tại huyện Trùng Khánh là rừng trên núi đá vôi ở phía bắc và rừng thường xanh trên núi thấp ở phía nam. Rừng tự nhiên tại Trùng Khánh hầu như đã bị khai thác hết, diện tích rừng đáng kể nhất còn lại là tại các xã Đàm Thủy và Chí Viễn ở phía đông, Phong Nam và Ngọc Khê ở phía bắc của huyện. Khu vực rừng tại các xã Phong Nam và Ngọc Khê ghi nhận còn tồn tại quần thể khoảng 20 cá thể loài Vượn đen. Mặc dù số lượng quần thể nhỏ,

nhưng đây là quần thể loài có ý nghĩa bảo tồn quốc tế, đặc biệt đây là quần thể lớn nhất của loài này trên toàn thế giới.

Các vấn đề về bảo tồn

Giá trị đa dạng sinh học của khu Trùng Khánh đã giảm đi đáng kể do kết quả của săn bắn và mất nơi sống. Hầu hết rừng trên núi đá vôi đã bị phá để lấy đất sản xuất nông nghiệp hoặc do khai thác gỗ, củi và các lâm sản khác để sử dụng tại chỗ hoặc xuất khẩu trái phép sang Trung Quốc. Diện tích rừng còn lại bị chia cắt thành mảng nhỏ và tiếp tục chịu các sức ép khai thác quá mức lâm sản (Tordoff *et al.* 2000). Hơn thế, quần thể các loài thú còn tồn tại trong khu vực, điển hình như Vượn đen đang chịu sức ép của tình trạng săn bắn trái phép.

Ranh giới của khu bảo tồn vẫn chưa được xác định rõ ràng. Tuy nhiên, điều này có thể thực hiện tại các xã Ngọc Khê và Phong Nam, nhằm tập hợp tất cả các khu vực rừng, sinh cảnh còn lại cho loài Vượn đen. Nếu diện tích sinh cảnh phù hợp cho loài này còn quá nhỏ tại huyện Trùng Khánh thì cần ưu tiên đánh giá mở rộng các khu vực có sinh cảnh tự nhiên phù hợp qua biên giới quốc tế Trung Quốc.

Các giá trị khác

Thác Bản Dốc là một thác lớn ở Việt Nam, ở phía đông của huyện Trùng Khánh, trên biên giới Trung Quốc - Việt Nam. Ủy ban Nhân dân tỉnh Cao Bằng mong muốn phát triển công tác du lịch tại đây cùng với hệ thống hang động lân cận (Tordoff *et al.* 2000).

Các dự án có liên quan

Chưa có thông tin.

Đánh giá nhu cầu bảo tồn

Nhu cầu bảo tồn chưa được đánh giá.

Kế hoạch quản lý

Khu vực chưa xây dựng được kế hoạch quản lý.

Sự phù hợp với các tiêu chí VCF

Trùng Khánh hiện không phù hợp để được nhận tài trợ VCF do không có các biện pháp quản lý bảo tồn phù hợp.

Tiêu chí	Sự phù hợp
A _I	NH2 - Cao nguyên đá vôi Bắc Bộ
A _{II}	
B _I	Quyết định số 194/CT, ngày 09/08/1986
B _{II}	Bảo tồn thiên nhiên
B _{III}	Thuộc sự quản lý của UBND tỉnh
C _I	
C _{II}	

Thể hiện các nhu cầu xã hội

Chưa có báo cáo thể hiện nhu cầu xã hội.

Tiêu chí	Sự phù hợp
A	
B	
C	
D	

Tài liệu tham khảo

Tordoff, A. W., Vu Van Dung, Le Van Cham, Tran Quang Ngoc and Dang Thang Long (2000) A rapid field survey of five sites in Bac Kan, Cao Bang and Quang Ninh provinces: a review of the Northern Indochina Subtropical Forests Ecoregion. Hanoi: BirdLife International Vietnam Programme and the Forest Inventory and Planning Institute. In English and Vietnamese.

